

## דבר המנכ"ל

מלאכת ביקורת המדינה ומלאכת בירור תלונות הציבור מתאפיינות בשילוב בין הממד המעשי לממד העיוני. ניתן לקיים ביקורת מדינה ובירור תלונות ציבור בדרך מקצועית, יעילה וחדשנית רק באמצעות הסתמכות על מחקר ופיתוח עיוניים ברמה הגבוהה ביותר. מחקר זה מעניק לעוסקים במלאכה של ביקורת ובירור תלונות כלי עבודה מקצועיים ואיכותיים, לצד אפשרות בחינה ביקורתית של המצב הקיים במטרה לשפרו לעתיד לבוא. אכן, "אין לך עשייה ללא תורה. הדבר הפרקטי ביותר הוא תיאוריה טובה"<sup>1</sup>, וכפי שמשקף בשמו של כתב העת - "עיונים בביקורת המדינה" - העיון הוא מטרתו העיקרית. זה 58 שנים כתב העת "עיונים" נותן במה לסוגיות עיוניות ומעשיות בביקורת המדינה ובבירור תלונות הציבור. המאמרים שהתפרסמו בכתב העת בעבר ומתפרסמים בכרך הנוכחי הם נדבך חשוב בתורה המקצועית של ביקורת המדינה ובירור תלונות הציבור, והם תורמים רבות לשיפור העבודה המקצועית בתחומים מורכבים אלה.

חשיבותו הרבה של כתב העת "עיונים" היא בהיותו המסגרת האקדמית היחידה העוסקת באופן בלעדי בתחומי ביקורת המדינה ובירור תלונות הציבור. מאחר שתחומים מקצועיים אלה נעים על קו התפר שבין תחומי מחקר וידע שונים - מדע המדינה, משפט, כלכלה, חשבונאות ועוד, מטבע הדברים, אין בנמצא כתב עת אוניברסיטאי שביכולתו לדון בכל ההיבטים התורתיים השונים של ביקורת המדינה ובירור תלונות הציבור, תוך שילוב בין כל תחומי המחקר והידע. כתב העת "עיונים" ממלא אפוא חוסר זה, ומעניק במה לחוקרים ואנשי מעשה לדון בסוגיות הנוגעות לתחומי הביקורת ובירור התלונות מזוויות מחקר שונות.

הגיליון האחרון של "עיונים" בביקורת המדינה יצא לאור בשנת 2011, ומאז נעשו רפורמות גדולות ביותר בתחומים מקצועיים רבים במשרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, שגולת הכותרת שלהם היא כתיבת התורה והמדריך המעודכן לביקורת המדינה הרואה אור בימים אלה. כעת, גם חידוש פעילותו של כתב העת "עיונים" משתלב בעשייה המשרדית הכוללת על פי חזון מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, השופט (בדימ') יוסף חיים שפירא, ופרסום גיליון זה הוא בבחינת נדבך נוסף בחיזוק ושיפור הפן המקצועי של עבודת המשרד. הגיליון הנוכחי והגיליונות הבאים של כתב העת יתאפיינו בממד אקדמי ומקצועי יותר, מתוך מגמה למשוך חוקרים בכירים ביותר לפרסם בו מחקרים, בד בבד עם המשך עידוד עובדי המשרד לחלוק היבטים שונים של עשייתם המקצועית עם הקהילה האקדמית וקהלים נוספים. לצורך הגדלת התפוצה של כתב העת והגברת השיח המקצועי, אנו נפעל לפרסום כתב העת במאגרי מידע שונים ונמשיך לתרגם מאמרים מרכזיים לשפה האנגלית כפי שנעשה בעבר.

אני רוצה להודות מקרב לב לכל השותפים במלאכת חידוש הפעילות של כתב העת "עיונים" והוצאתו לאור, ובראשם יו"ר המערכת והעורך הראשי, פרופ' יורם רבין; עורך המשנה וחבר המערכת, מר מתן גוטמן; חברי המערכת: גב' רונית זנדברג, מר שי מזרחי, גב' אהובה נבו; רכזי

1 ראו דבריו של השופט ברק בבג"ץ 1635/90 ז'רז'בסקי נ' ראש הממשלה, פ"ד מה(1) 749, 857 (1991).

המערכת: מר אלון רודס, גב' מעיין רחמים; וכן למנהלת האגף העריכה והפרסומים, גב' שלומית סבן ולסגן מנהלת האגף והאחראי להוצאה לאור, מר יהושע הרשקוביץ.

**אלי מרזל**

מנכ"ל משרד מבקר המדינה  
ונציב תלונות הציבור